

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou  
Spisová značka: 8P/126/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822201604  
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2024  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská  
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8822201604.5

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri otcovi, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh otca: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, za účasti matky: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. H. X, toho času I. XX, B., J. K., o zvýšenie výživného, t a k t o

### rozhodol:

I. Me n í s a výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/40/2020-71 zo dňa 30.06.2020 a to tak, že sa zvyšuje vyživovacia povinnosť matky na maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 90 € na sumu 180 €, ktoré výživné je matka p o v i n n á platiť vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca, počnúc mesiacom júl 2022.

II. Dĺžné výživné za obdobie od júla 2022 do 31.05.2024 v sume 2.070 € je matka p o v i n n á zaplatiť k rukám otca do 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

1. Otec sa podaným návrhom domáhal zvýšenia výživného na maloletú dcéru zo sumy 90 € na sumu 180 € mesačne. Vo svojom návrhu uviedol, že matka sa o dcéru nezaujíma. Výživné na maloletú si musí vymáhať.

2. Matka sa pojednávania nezúčastnila, k návrhu otca sa nevyjadrila. Matku sa nepodarilo vypočuť ani prostredníctvom dožiadaného súdu, na predvolanie, ktoré jej bolo doručované nereagovala a na výsluch sa nedostavila.

3. Kolíznym opatrovníkom uviedol, že zvýšenie výživného je v záujme mal. dieťaťa.

4. V rámci riešenia veci na súde multidisciplinárnym prístupom otec uviedol, že poberá opatrovateľský príspevok vo výške približne 520 € mesačne. Nemá vedomosť, kde sa matka momentálne zdržiava. Na stravu vynaloží 300 € a viac mesačne, platí 10 € kredit + 10-15 € dcére kredit na telefón, za TV+ internet uhrádza 25 € a na hygienu približne 50 € mesačne. Neplatí žiadnu hypotéku ani pôžičku, dcére platil lieky na alergie, ale len jednorázovo. Inkaso platí jeho matka. Dcéra sa naposledy stretla s matkou 27.12.2019, kedy bol otec po dcéru v B.. Matka o maloletú vôbec nejaví záujem. Dcéra navštevuje L. M. F. F. G. H..

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca mal. dieťaťa, oboznámením sa so správami dožiadaného Okresného súdu v B., správou Sociálnej poisťovne, písomnými podaniami otca a k nim predloženými listinnými dokladmi, pripojeným spisom sp.zn. 6P/40/2020 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

6. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 6P/4/2019 zo dňa 09.05.2019 bolo manželstvo rodičov mal. A. B. rozvedené. Mal. A. bola na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný platením výživného na mal. A. vo výške 90 € mesačne a zároveň bol upravený styk otca s mal. dieťaťom.

7. Tunajší súd rozsudkom č.k. 6P/40/2020 – 71 zo dňa 30.06.2020 zmenil výrok rozsudku č.k. 6P/4/2019-53 zo dňa 09.05.2019 a to tak, že mal. A., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti otca. Matku zaviazal platením výživného na mal. dieťa vo výške 90 € mesačne. Podľa odôvodnenia rozsudku matka bola zamestnaná v Českej republike a dosahovala v období 10/2019-03/2020 priemernú čistú mzdu vo výške 18.465,- Kč, čo predstavovalo po prepočte kurzom ku dňu vyhlásenia rozhodnutia sumu 692,07 €. Otec v tom čase nepracoval, poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 182,10 € a rodinné prídavky. Od apríla 2020 mu bol priznaný peňažný príspevok na opatrovanie, dávka mu však v čase rozhodnutia súdu nebola vyplatená.

8. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že býva s dcérou v rodinnom dome. S pomocou svojich detí, A. súrodencov, jej prerobili detskú izbu. Deti mu veľmi finančne pomohli. Je poberateľom starobného dôchodku. Poberá prídavky na dcéru z Českej republiky vo výške okolo 1.580,- Kč, po prepočte kurzom 61 – 62 €. Poplatky za bývanie, internet a poistenie uhrádza spolu vo výške okolo 190 €. Dcére mesačne poskytuje sumu okolo 70 €. Výdavky súvisia s úhradou cestovného, poplatku za mobilný telefón. S dcérou má bežné náklady na zabezpečenie stravy, ošatenia, hygienických potrieb, cestovného. Dcéra sa nestravuje v škole, preto jej musí denne chystať varený obed. Finančne mu vypomáha jeho dcéra, ktorá žije v N.. Tá A. zakúpi potrebné veci, cez prázdniny ju berie k sebe na pobyt. Otec uhradil dcére za dvojdňový výlet zo školy sumu 40 €, absolvovala tiež birmovku, čo bolo spojené s finančnými nákladmi. Dcéra je zdravá, občas užíva lieky na alergiu. Je študentkou L. M. F. F. G. H.. Keďže si matka riadne neplnila vyživovacia povinnosť k maloletej, obrátil sa na Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže v Bratislave a výživné je vymáhané prostredníctvom nich. Za rok 2024 bolo výživné uhrádzané pravidelne. Otec nemá vedomosť, či je matka s dcérou v telefonickom kontakte, osobne sa však nestretávajú.

9. V písomnom podaní otec vyčíslil výdavky na bývanie, a to na elektrinu a na plyn vo výške 134,18 €, výdavky na internet 28,80 € a výdavky na pohrebné poistenie vo výške 23,10 €, pričom o ich úhrade predložil listinné doklady. Uviedol, že poberá starobný dôchodok vo výške 655,70 € a rodinné prídavky vo výške 1.580,- Kč.

10. Z podania Českej správy sociálneho zabezpečenia bolo zistené, že u matky je evidovaný otvorený poisťný vzťah u zamestnávateľa B. O., F. XXXX/XX, B., a to od 08.07.2019.

11. Podľa potvrdenia zamestnávateľa matky, spoločnosti B. O., matka za obdobie 03/2022- 12/2022 dosiahla priemernú mesačnú čistú mzdu v sume 19.644,40 Kč, za obdobie 01/2023-03/2023 v sume 19.066,- Kč a 04/2023 – 01/2024 vo výške 19.359,- Kč.

12. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne vyplýva, že otec poberá predčasný starobný dôchodok vo výške 655,70 € mesačne.

13. Podľa predloženej správy Úradu práce Českej republiky otec poberá prídavok na dieťa vo výške 1.580 €.

14. Súd vec takto právne posúdil.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. V zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

20. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

22. V zmysle ustanovenia § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

23. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne – okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne – vývojom životných nákladov. V každom prípade musí ísť o podstatnú zmenu trvalejšej povahy oproti poslednej úprave výživného. Pri určení, resp. zmene výživného súd skúma situáciu na strane oprávneného aj povinného. Na strane povinného sú to v prvom rade jeho zárobkové schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností; na strane dieťaťa je potrebné prihliadnuť na jeho oprávnené potreby s ohľadom na vek, zdravotný stav, záujmy a tiež na výšku výživného, ktoré poskytuje druhý rodič. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku.

24. V danom prípade dospel súd k záveru, že návrh otca na zvýšenie výživného je v celom rozsahu oprávnený. Naposledy bola výška vyživovacej povinnosti matky stanovená súdnym rozhodnutím z 30.06.2020. Súd zvýšil výživné na mal. dieťa zo sumy 90 € na sumu 180 €, počnúc mesiacom júl 2022. Zmena pomerov nastala v tom, že od poslednej úpravy výživného na mal. dieťa uplynuli takmer štyri roky, pričom je zrejmé, že s vyšším vekom dieťaťa stúpajú aj výdavky spojené s uspokojovaním jeho základných potrieb, a to najmä výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby, ale aj náklady na trávenie voľného času. Jednoznačne možno konštatovať, že u maloletej A. došlo k podstatnej zmene pomerov. Pôvodne určené výživné na sumu 90 € nepokryje ani najnutnejšie výdavky maloletej, nakoľko len na stravu pre seba a maloletú vynaloží otec 300 € mesačne, na hygienu 50 € mesačne, na kredit pre dcéru 10 – 15 €, poplatky za internet 28,80 €, ďalej sú to výdavky súvisiace s bývaním, a to za plyn a elektrinu 134,18 € mesačne, ako aj výdavky súvisiace s cestovným maloletej do školy.

25. Pri posudzovaní zmeny pomerov súd prihliadol aj na vývoj životných nákladov, pričom životné náklady od posledného rozhodnutia súdu vzrástli podstatne, osobitne náklady na energie a potraviny.

26. Pri poslednej úprave výživného matka bola zamestnaná u toho istého zamestnávateľa s priemernou výškou čistej mzdy 18.465,- Kč. Aktuálne matka dosahuje priemernú čistú mzdu vo výške 19.359,- Kč. Nebolo zistené, žeby matke pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Matka maloletej neposkytuje

žiadnu osobnú starostlivosť, s dcérou sa nestretáva. Otec bol v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom nezamestnaný, poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 182,10 € a rodinné prídavky. Od apríla 2020 mu bol priznaný peňažný príspevok na opatrovanie. V čase začatia tohto konania otec poberal opatrovateľský príspevok vo výške 520 €, ktorý mu už nie je vyplácaný a v priebehu konania mu vznikol nárok na predčasný starobný dôchodok, ktorý pobera aktuálne vo výške 655,70 €. Otcovi tiež nepribudla ďalšia vyživovacia povinnosť.

27. Súd pri výpočte výživného na mal. dieťa vychádzal z odporúčacích tabuliek určovania výživného vydaných Ministerstvom spravodlivosti SR, v zmysle ktorých pri jednej vyživovacej povinnosti k dieťaťu vo veku 15-18 rokov by výživné malo činiť cca 24 % z čistého príjmu rodiča. Vychádzajúc z priemerného čistého príjmu matky za obdobie od marca 2022 do januára 2024 v sume 19.356- Kč, po prepočte kurzom 782,50 €, z veku dieťaťa a jeho potrieb, súd zvýšil výživné na mal. A. na čiastku 180 € mesačne. Súd prihliadol aj na skutočnosť, že matka sa s dcérou dlhodobo nestretáva, nad rámec súdom určenej sumy na dieťa nijako neprispieva, pričom výživné je vymáhané prostredníctvom Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže. Matka sa teda okrem vymoženého výživného žiadnym spôsobom nepodieľa na starostlivosti o maloletú.

28. S poukazom na výšku čistého príjmu matky mal súd za to, že je v jej možnostiach a schopnostiach uhrádzať výživné na mal. dcéru vo vyššej sume ako doposiaľ a takto určená výška výživného zároveň zodpovedá odôvodneným potrebám mal. dieťaťa.

29. Dlžné výživné za obdobie od júla 2022 do 31.05.2024 na mal. A. v sume 2.070 € súd vypočítal ako rozdiel medzi zvýšeným výživným za uvedené obdobie a výživným, ktoré bola matka povinná uhrádzať v zmysle poslednej úpravy výživného vo výške 90 € (90 € x 23 mesiacov). Vzhľadom na výšku dlhu súd uložil matke povinnosť tento uhradiť do 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

30. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.